

Riktlinjer för direktupphandling

Bakgrund

I lagen om offentlig upphandling (SFS 2016:1145) (LOU) anges att en upphandlande myndighet ska besluta om riktlinjer för användning av direktupphandling. Inom Stockholms stad utgör varje nämnd/bolag en egen upphandlande myndighet och varje nämnd/bolag ska därför fastställa sådana riktlinjer. Stadsledningskontoret utfärdar miniminivåer gällande innehåll i riktlinjerna enligt Stockholms stads regler för ekonomisk förvaltning.¹

När kan direktupphandling användas

Direktupphandling får användas om det saknas avtal som omfattar de varor eller tjänster det finns behov av samt att upphandlingens värde understiger direktupphandlingsgränsen.²

Direktupphandling kan även användas restriktivt i vissa undantagsfall, som exempelvis vid angelägna behov till följd av en överprövning. Kontakta bolagets inköpsansvarig för mer information om undantagsfall.

Beräkning av upphandlings värde

Beräkning av upphandlingens värde, även kallat kontraktsvärdet, ska utgå ifrån det totala belopp som beräknas utbetalas. Eventuella optioner och förlängningar ska beräknas som de kommer att utnyttjas. Beräkningen av värdet ska även utgå från det sammanlagda värdet av bolagets uppskattade direktupphandlingar av samma slag per år. Samordning för att undvika att flertalet liknande direktupphandlingar av samma karaktär genomförs av administrativa avdelningen.

¹ Direktupphandling regleras i lagen om offentlig upphandling (LOU), 19 kapitlet. Stockholms stad har förtydligat hur direktupphandling ska ske inom staden i Regler för ekonomisk förvaltning (4 kapitlet) samt i särskilda tillämpningsanvisningar (Dnr KS 2022/13). Redogörelsen för gällande lagstiftning och övriga tillämpliga regler är förkortad och förenklad i dessa riktlinjer.

² Se nuvarande direktupphandlingsgräns på upphandlingsmyndighetens hemsida: [Tröskelvärden och direktupphandlingsgränser | Upphandlingsmyndigheten](#)

Beslut om direktupphandling

Av bolagets delegationsordning framgår vilken funktion/befattning, samt inom vilka beloppsnivåer, det finns rätt att fatta beslut om inköp.

Genomföra en direktupphandling

Vid en direktupphandling finns inga formkrav på hur upphandlingen ska genomföras, exempelvis så finns det inga krav på annonsering eller anbud.

För samtliga direktupphandlingar

All upphandling genomförs affärsmässigt, utnyttja konkurrensen på marknaden, tillgodose verksamhetens behov samt genomförs rättssäkert. De grundläggande principerna för upphandling ska följas, det är likabehandling, icke-diskriminering, proportionalitet, öppenhet (transparens) och ömsesidigt erkännande. Principernas betydelse ökar ju högre värdet av direktupphandlingen är.

Under 30 000

- Om det är lämpligt bör flera olika offerter eller anbud tas in från tänkbara leverantörer.
- Offerter eller anbud bör vara skriftliga.
- Avtal bör i normalfallet vara skriftligt.
- Relevanta handlingar såsom anbud och avtal ska dokumenteras (eDok och eventuellt Kommers).
- Eventuella sanktioner ska tillämpas, om det inte är olämpligt i det enskilda fallet.³

Från 30 000 till 100 000

- Bolagets inköpsansvarig ska informeras.
- Flera olika offerter eller anbud ska tas in från tänkbara leverantörer.
- Offerter eller anbud ska vara skriftliga.
- Avtal ska vara skriftligt.
- Relevanta handlingar såsom anbud och avtal ska dokumenteras (eDok och eventuellt Kommers).
- Eventuella sanktioner ska tillämpas, om det inte är olämpligt i det enskilda fallet.³

Över 100 000 SEK upp till direktupphandlingsgränsen

- Innan direktupphandlingen påbörjas ska samråd ske med bolagets inköpsansvarig.

³ Exempelvis genom formuläret ”Intygande om att otillåten koppling till Ryssland inte förekommer”.

- Flera olika offerter eller anbud ska tas in från tänkbara leverantörer.
- Offerter eller anbud ska vara skriftliga.
- Avtal ska vara skriftligt.
- Relevanta handlingar såsom anbud och avtal ska dokumenteras (eDok och eventuellt Kommers).
- Eventuella sanktioner ska tillämpas, om det inte är olämpligt i det enskilda fallet.³
- Annonsering ska övervägas.
- Seriositetsprövning ska göras.
- Direktupphandlingen ska dokumenteras.⁴ Grundregeln är att dokumentationen ska vara tillräcklig för att kunna motivera besluten i samtliga skeden av direktupphandlingen. Dokumentationen är viktigt för att säkerställa allmänhetens insyn i stadens verksamheter, men också för att möjliggöra tillsyn av reglerna om direktupphandling.

Rutiner för hantering av offentlighet och sekretess

Om det efter en direktupphandling finns handlingar kopplade till upphandlingsprocessen, så är dessa som utgångspunkt allmänna handlingar som ska lämnas ut på begäran. För mer information kring hur bolaget hanterar handlingar, se hanteringsanvisningarna.

⁴ [Dokumentationskrav vid direktupphandling, vad gäller och vad händer om man bryter mot kravet? | Upphandlingsmyndigheten](#)